

LIETUVOS ENERGETIKOS INOVACIJŲ EKOSISTEMOS INDEKSAS 2025 m.

Energetinio saugumo ir inovacijų centras

2026 m. III ketvirtis

LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪRA KASMET VERTINA LIETUVOS ENERGETIKOS INOVACIJŲ EKOSISTEMOS INDEKSĄ

Lietuvos energetikos inovacijų ekosistemos indeksas skaičiuojamas siekiant įvertinti ir stebėti, kaip nauji ar patobulinti energetikos produktai, technologijos, paslaugos ir verslo sprendimai prisideda prie energetikos sektoriaus pažangos.

Energetikos inovacijos – nauji arba iš esmės patobulinti produktai, technologijos, paslaugos, verslo sprendimai, jų teikimo būdai ar veiklos modeliai, kurių taikymas, pasitelkiant naujas ar naujai pritaikytas technologijas bei kitus pažangius sprendimus, gali prisidėti prie energetikos sektoriaus veiklos tobulinimo, efektyvumo didinimo ir kurti naudą visuomenei.

METODIKA GRINDŽIAMA RODIKLIŲ SANTYKINIO METINIO POKYČIO VERTINIMU

- Metodikoje vertinamas rodiklio santykinis metinis pokytis, o ne jo absoliuti faktinė reikšmė.** Tai leidžia objektyviau palyginti rodiklių pokyčius ir įvertinti energetikos inovacijų raidą.

Pavyzdys: elektromobilių dalies nuo bendro automobilių skaičiaus pokytis

Rodiklio įverčio apskaičiavimas

$$\text{Įvertis} = \left(\frac{\frac{X}{Y}}{\frac{X_{t-1}}{Y_{t-1}}} - 1 \right) * 100 \text{ proc.}$$

X – elektromobilių sk.
Y – bendras automobilių sk.
t – einamieji metai.
t-1 – praėjusieji metai.

Lietuvos energetikos inovacijų ekosistemos indekso skaičiuoklė

Nr.	Vertinimo rodikliai	Mato vienetas	Rodiklio svoris, %	RODIKLIŲ REIKŠMĖS							NORMALIZUOTOS REIKŠMĖS							2025	INDEKSAS - PERSKAIČIUOTA PAGAL SVERTĮ							2025	Max 1	Max 8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
				2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019		2020	2021	2022	2023	2024	2025																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			

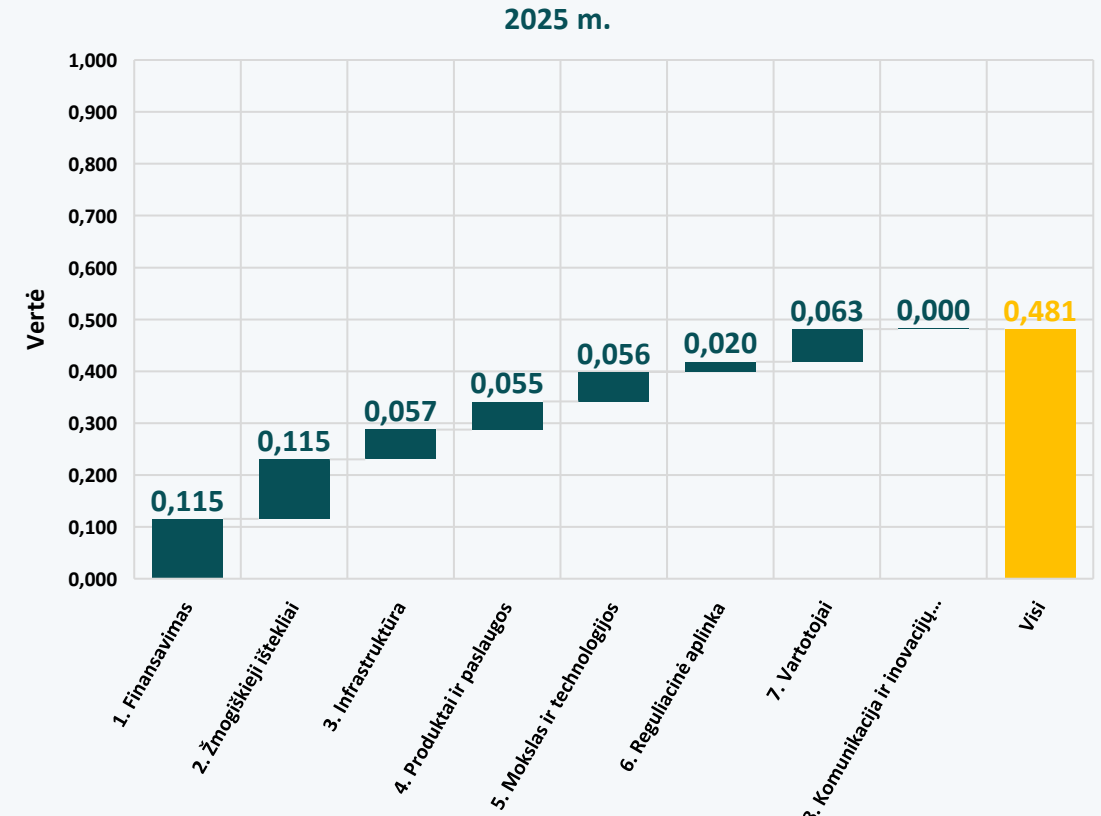
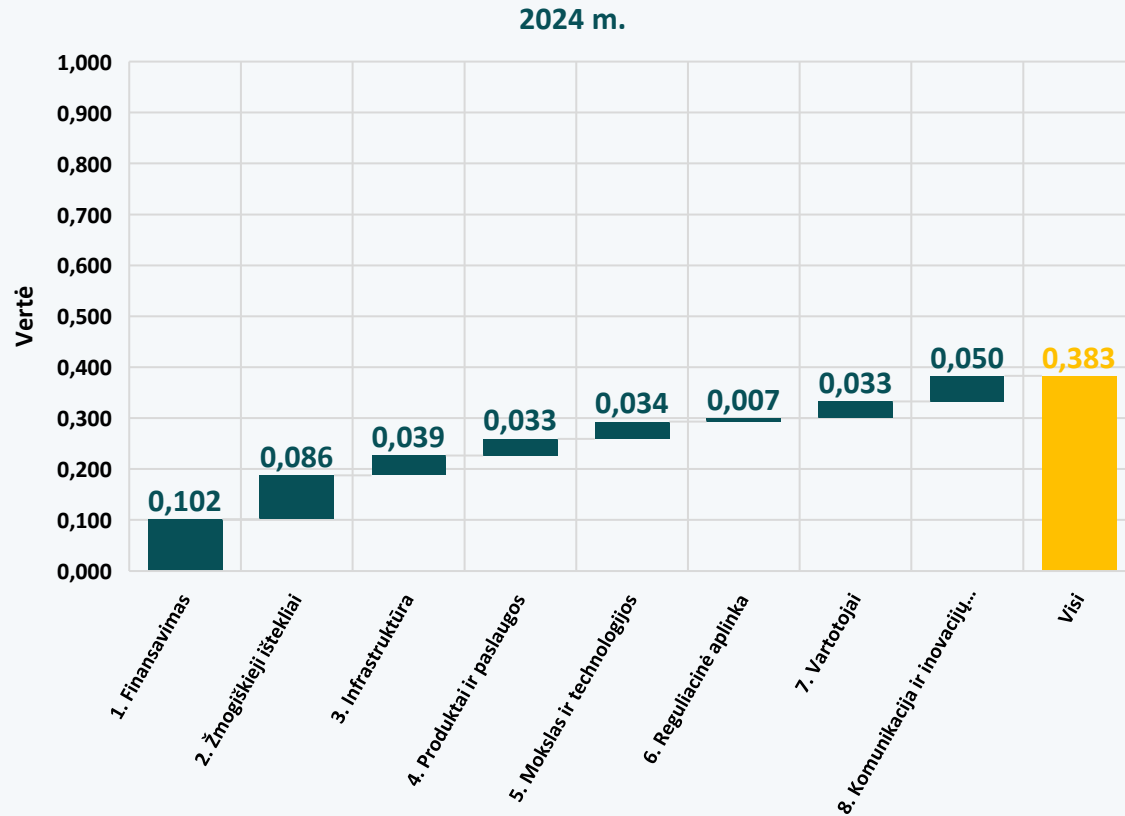
2025 M. LIETUVOS ENERGETIKOS INOVACIJŲ EKOSISTEMOS INDEKSAS IŠAUGO IR PRIARTĖJO PRIE AUKŠČIAUSIO 2022 M. PASIEKTO LYGIO

Metai	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Indeksas	0,31	0,28	0,37	0,50	0,43	0,38	0,48

- 2025 m. Energetikos inovacijų indekso reikšmė siekė 0,48 ir, palyginti su 2024 m. (0,38), padidėjo apie 26 procento. **Augimą labiausiai lėmė energetikos doktorantų dalies, MTEP išlaidų energetikai dalies, BESS talpos ir telkėjų priemonėse dalyvaujančių vartotojų rodiklių pagerėjimas. Augimą slopino sumažėjusi švarios energetikos MTEP dalis ir pablogėję vartotojų apklausų rezultatai.**
- 2019 m. indeksas siekė 0,31, o 2020 m. sumažėjo iki 0,28 – tam didžiausią įtaką turėjo neigiama MTEP išlaidų energetikai dalies, energetikos studentų skaičiaus ir AEI dalies dinamika. 2021–2022 m. indeksas sparčiai augo ir 2022 m. pasiekė aukščiausią reikšmę – 0,50; šį augimą ypač skatino energetikos mokslinių tyrimų biudžeto, MTEP išlaidų energetikai dalies, energijos produktyvumo ir projektų įvairovės rodikliai.
- 2023–2024 m. indekso reikšmė mažėjo: 2023 m. didžiausią neigiamą poveikį turėjo energetikos mokslinių tyrimų biudžeto, energetikos doktorantų dalies ir energijos produktyvumo rodiklių pablogėjimas, o 2024 m. – sulėtėjusi energijos sutaupymų dinamika ir sumažėjusi MTEP išlaidų energetikai dalis. 2025 m. ši tendencija pasikeitė ir indeksas vėl reikšmingai išaugo.

PAGRINDINĖS ĮŽVALGOS

2025 M. ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSO ĮVERTIS PADIDĖJO APIE 26 PROC., DAUGIAUSIA DĖL VARTOTOJŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SRIČIŲ AUGIMO

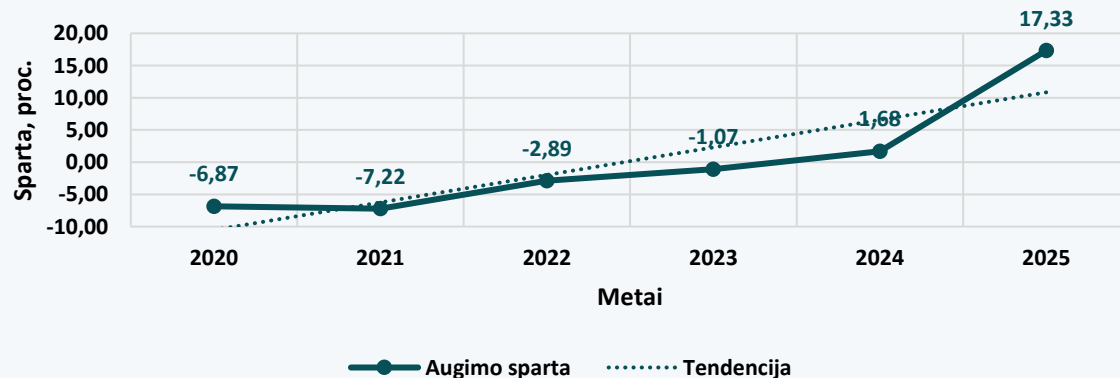
- 2025 m., palyginti su 2024 m., bendras Energetikos inovacijų indekso įvertis padidėjo apie 26 proc. – nuo 0,383 iki 0,481. Augimas fiksuotas septyniose iš aštuonių sričių: „Finansavimo“ įvertis padidėjo nuo 0,102 iki 0,115, „Žmogiškųjų išteklių“ – nuo 0,086 iki 0,115, „Infrastruktūros“ – nuo 0,039 iki 0,057, „Produktų ir paslaugų“ – nuo 0,033 iki 0,055, „Mokslo ir technologijų“ – nuo 0,034 iki 0,056, „Reguliacinės aplinkos“ – nuo 0,007 iki 0,020, o „Vartotojų“ – nuo 0,033 iki 0,063. Didžiausią teigiamą įtaką turėjo „Vartotojų“ ir „Žmogiškųjų išteklių“ sritys – jų augimą labiausiai skatino padidėjęs telkėjų priemonėse dalyvaujančių vartotojų skaičius ir išaugusi energetikos doktorantų dalis. Prie bendro augimo taip pat reikšmingai prisidėjo didesnė MTEP išlaidų energetikai dalis ir išaugusi BESS talpa.
- Vienintelė sritis, kurios įvertis 2025 m. mažėjo, buvo „Komunikacija ir inovacijų kultūra“ – sumažėjo nuo 0,050 iki 0. Šį pokytį lėmė pablogėję abu vartotojų apklausų rodikliai – mažėjo tiek vartotojų pasirengimas daugiau mokėti už „žaliąją“ energiją, tiek ir palaikymas didesnėms investicijoms į energetikos inovacijas.

2025 M. SUMAŽĖJO MTEP ŠVARIOS ENERGETIKOS DALIS, O PROJEKTŲ ĮVAIROVĖS IR INVESTICIJŲ AUGIMAS LĖTĖJO

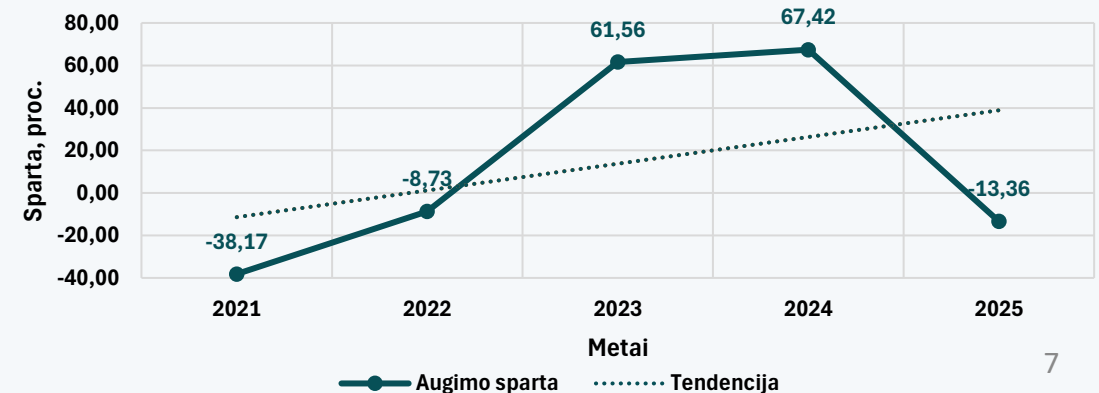
1. Finansavimas

1.1. Stipendijos ir vidutinio darbo užmokesčio santykio pokytis (proc.) antrųjų ir tolesnių metų doktorantams, lyginant su ankstesniais metais	1.2. MTEP išlaidų energetikai dalis visame MTEP (moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra) biudžete pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	1.3. Viešųjų investicijų MTEP švarios energetikos srityje dalis nuo energetikos MTEP biudžeto, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	1.4. Projektų įvairovė viešųjų investicijų MTEP švarios energetikos srityje, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	1.5. Viešosios investicijos į demonstracinius projektus MTEP švarios energetikos srityje, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais
2020–2023 m. rodiklis mažėjo, tačiau mažėjimo sparta palaipsniui lėtėjo. 2024 m. prasidėjo augimas, o 2025 m. augimo sparta reikšmingai paspartėjo, nes doktorantų stipendijos augo sparčiau nei vidutinis darbo užmokestis.	Rodiklio dinamika svyravo: po spartaus mažėjimo 2020–2021 m. 2022–2023 m. fiksuotas nedidelis augimas, 2024 m. – sumažėjimas. 2025 m. augimo sparta vėl tapo teigiama, nes MTEP išlaidos energetikai augo sparčiau nei bendras MTEP biudžetas.	Po mažėjimo 2021–2022 m. 2023–2024 m. rodiklio augimo sparta smarkiai paspartėjo. 2025 m. rodiklis sumažėjo, nes švarios energetikos MTEP investicijos mažėjo, o bendras energetikos MTEP biudžetas augo.	Rodikliui būdingi dideli augimo spartos svyravimai dėl kintančio finansuojamų sričių skaičiaus. 2025 m. rodiklis reikšmingai sumažėjo, nes finansuotų sričių buvo mažiau, o kartu išplėstas bendras vertinamų kategorijų skaičius.	Po sumažėjimo 2022 m. investicijos 2023–2025 m. nuosekliai augo, tačiau jų augimo sparta kasmet lėtėjo, nes kasmetinis investicijų prieaugis buvo vis mažesnis.

1.1. Stipendijos ir vidutinio darbo užmokesčio santykio augimo sparta

1.3. Viešųjų investicijų MTEP švarios energetikos srityje dalies augimo sparta

2025 M. ENERGETIKOS DOKTORANTŲ DALIES AUGIMO SPARTA PADIDĖJO, TAČIAU ENERGETIKĄ STUDIJUOJANČIŲ STUDENTŲ SKAIČIAUS AUGIMAS SULĖTĖJO

2. Žmogiškieji ištekliai

2.1. Energetikos doktorantų dalies nuo viso doktorantų skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

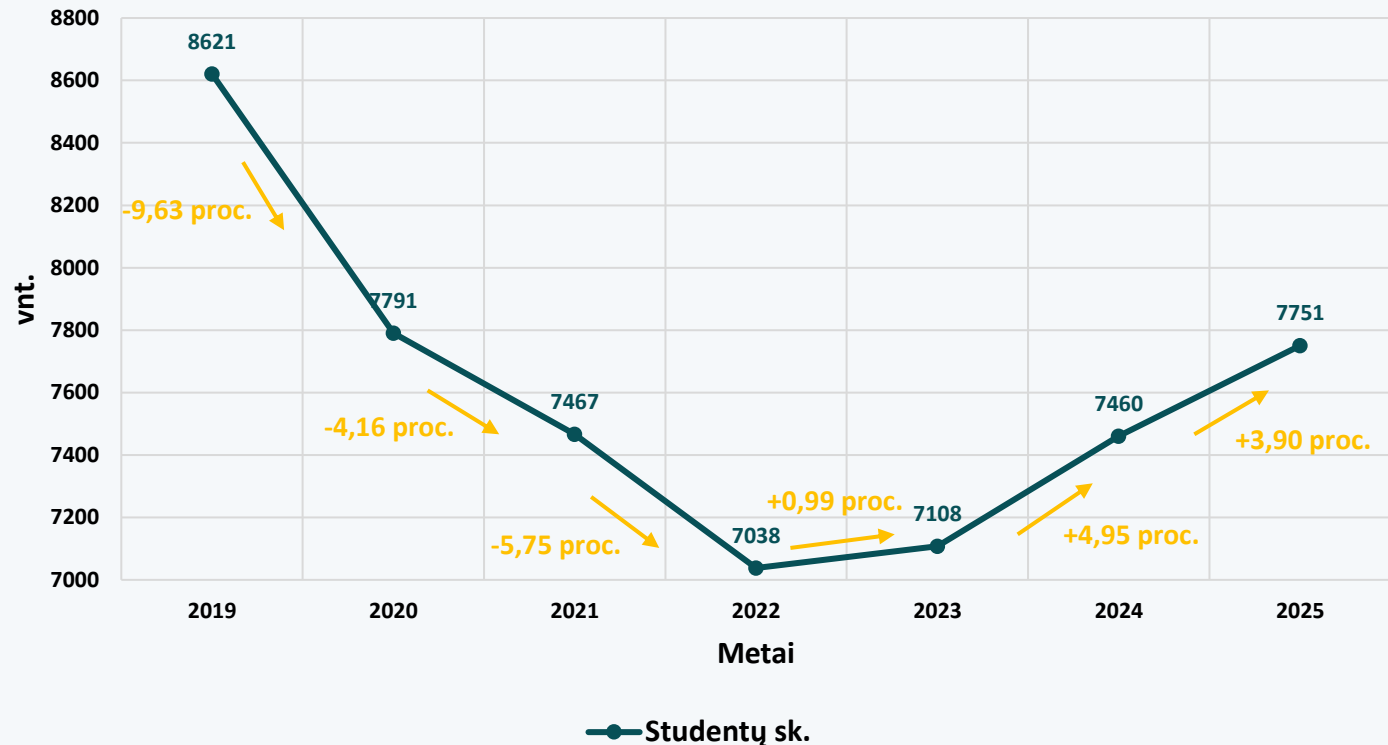
Po mažėjimo 2023–2024 m. 2025 m. rodiklio augimo sparta tapo teigiama, nes energetikos doktorantų skaičius augo sparčiau nei bendras doktorantų skaičius.

2.2. Energetikos studentų skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais (studijuojančių)

2023–2025 m. energetikos studentų skaičius augo, tačiau 2025 m. augimo sparta sulėtėjo, nes studentų skaičiaus prieaugis buvo mažesnis nei 2024 m.

2.2. Energetikos studentų skaičius ir augimo sparta

2025 M. INFRASTRUKTŪROS SRITYJE LĖTĖJO ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO STOTELIŲ AUGIMAS, SUMAŽĖJO AEI DALIS, TAČIAU REIKŠMINGAI PADIDĖJO BATERIJŲ SISTEMŲ PAJĖGUMAI

3. Infrastruktūra

3.1. Viešųjų elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius, tenkantis 1000 elektromobilių, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

Po sumažėjimo 2021 m. rodiklis 2022–2025 m. augo, tačiau 2024–2025 m. augimo sparta lėtėjo, nes elektromobilių skaičius didėjo beveik taip pat sparčiai kaip viešųjų įkrovimo stotelių skaičius.

3.2. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalies šalies bendroje elektros energijos gamyboje pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

2022–2024 m. AEI dalis didėjo, tačiau jos augimo sparta nuosekliai lėtėjo, o 2025 m. dalis sumažėjo, nes bendra elektros energijos gamyba augo sparčiau nei gamyba iš AEI.

3.3. Baterijų energijos saugojimo sistemų (BESS), prijungtų prie elektros perdavimo ir skirstomųjų tinklų, talpos pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

2023–2024 m. BESS talpa nekito, o 2025 m. rodiklis labai sparčiai išaugo, nes prie tinklų prijungta kaupimo sistemų talpa beveik patrigubėjo.

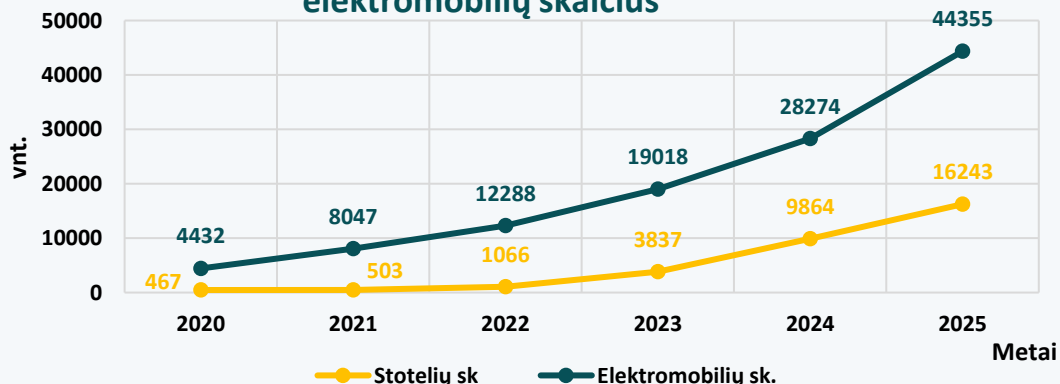
3.4. Išmaniųjų elektros apskaitos skaitiklių dalies nuo visų elektros apskaitos prietaisų pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

Išmaniųjų skaitiklių dalis 2022–2025 m. nuosekliai didėjo, tačiau 2023–2025 m. jos augimo sparta lėtėjo, nes naujų išmaniųjų skaitiklių prieaugis mažėjo.

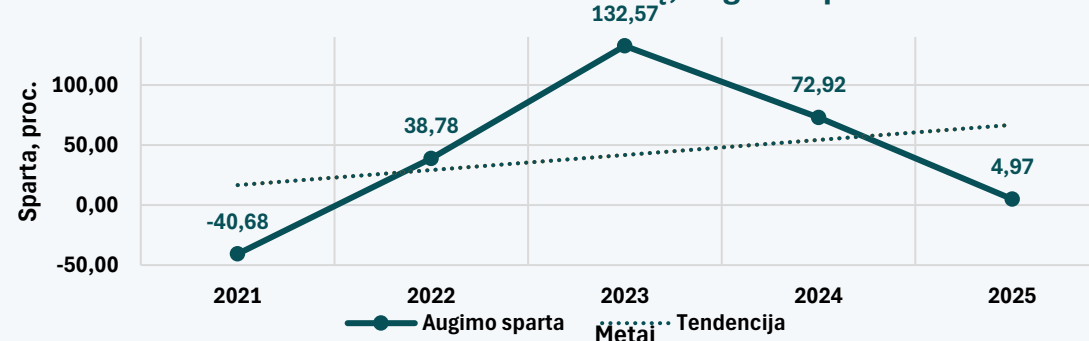
3.5. Pažangių AEI technologijų dalies naujai įrengtuose vartotojų gamybos pajėgumuose pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

2019–2025 m. duomenys nebuvo renkami; pirmieji duomenys bus renkami už 2026 m., todėl metinį pokytį pirmą kartą bus galima įvertinti 2028 m.

3.1. Viešųjų elektromobilių įkrovimo stotelių ir elektromobilių skaičius

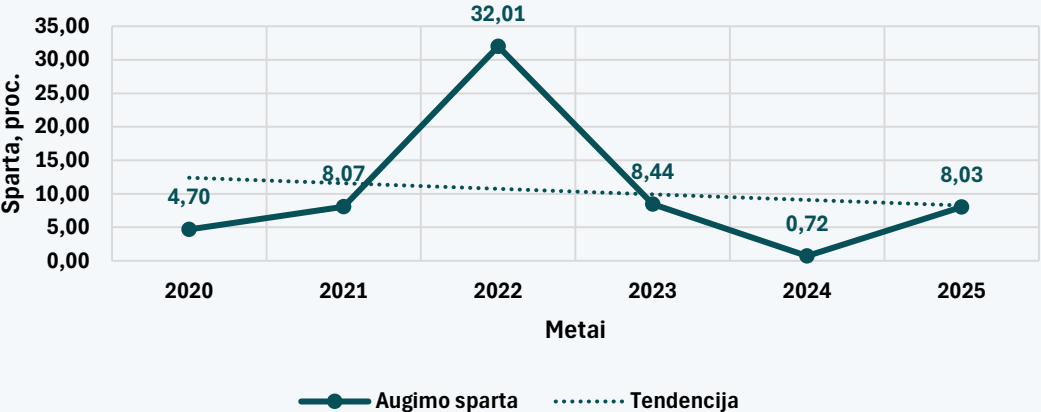
3.1. Viešųjų elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus, tenkančio 1000 elektromobilių, augimo sparta

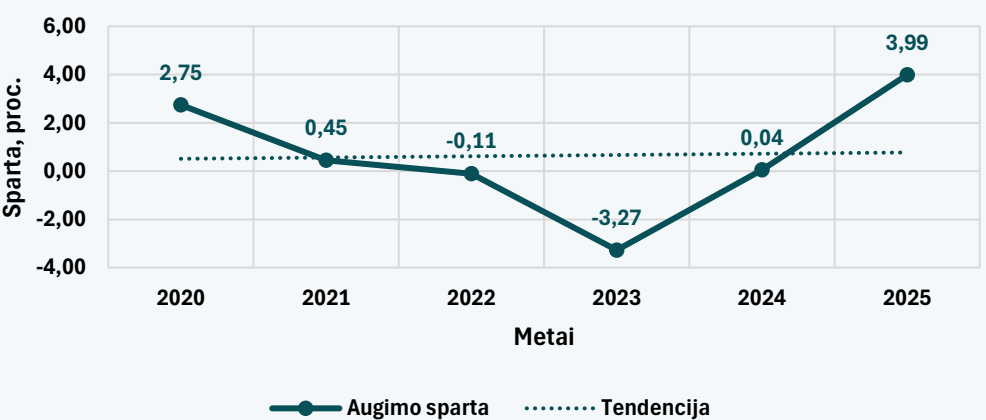
4. Produktai ir paslaugos

4.1. Lietuvos subjektų pateiktų energetikos patentų paraiškų ir išduotų (gautų) patentų skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	4.2. Veikiančių „Cleantech“ startuolių skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	4.3. BVP vienam sunaudotam energijos vienetui (energijos intensyvumas) pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais.	4.4. Elektros energijos suvartojimo dalies bendrame energijos suvartojime (<i>energy mix</i>) pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	4.5. Energijos sutaupymų pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais
2024 m. rodiklio augimo sparta buvo itin didelė, nes padaugėjo ir patentų paraiškų, ir išduotų patentų. 2025 m. augimo sparta tapo neigiama, nes sumažėjo abu rodiklį sudarantys dydžiai.	2019–2023 m. veikiančių <i>cleantech</i> startuolių skaičius augo, tačiau 2024–2025 m. mažėjo. 2025 m. mažėjimo sparta sulėtėjo, nes startuolių skaičius sumažėjo mažiau nei 2024 m.	Rodiklio faktinė reikšmė nuosekliai didėjo, tačiau augimo sparta svyravo. 2025 m. augimo sparta vėl paspartėjo, nes BVP augo, o bendras energijos poreikis sumažėjo.	Po mažėjimo 2022–2023 m. ir beveik nekintančios reikšmės 2024 m., 2025 m. rodiklio augimo sparta paspartėjo, nes elektros suvartojimas padidėjo, o bendras energijos suvartojimas sumažėjo.	2023 m. augimo sparta itin išaugo dėl žemos 2022 m. bazės ir reikšmingai padidėjusių energijos sutaupymų. 2024–2025 m. sutaupymai toliau didėjo, tačiau santykinis prieaugis mažėjo, todėl augimo sparta lėtėjo.

4.3. BVP vienam sunaudotam energijos vienetui augimo sparta

4.4. Elektros energijos suvartojimo dalies bendrame energijos suvartojime augimo sparta

2025 M. MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ SRITYJE REIKŠMINGAI IŠAUGO MOKSLINIŲ TYRIMŲ ENERGETIKOJE BIUDŽETAS, TAČIAU STEM PUBLIKACIJŲ AUGIMO SPARTA ŠIEK TIEK SULĖTĖJO

5. Mokslas ir technologijos

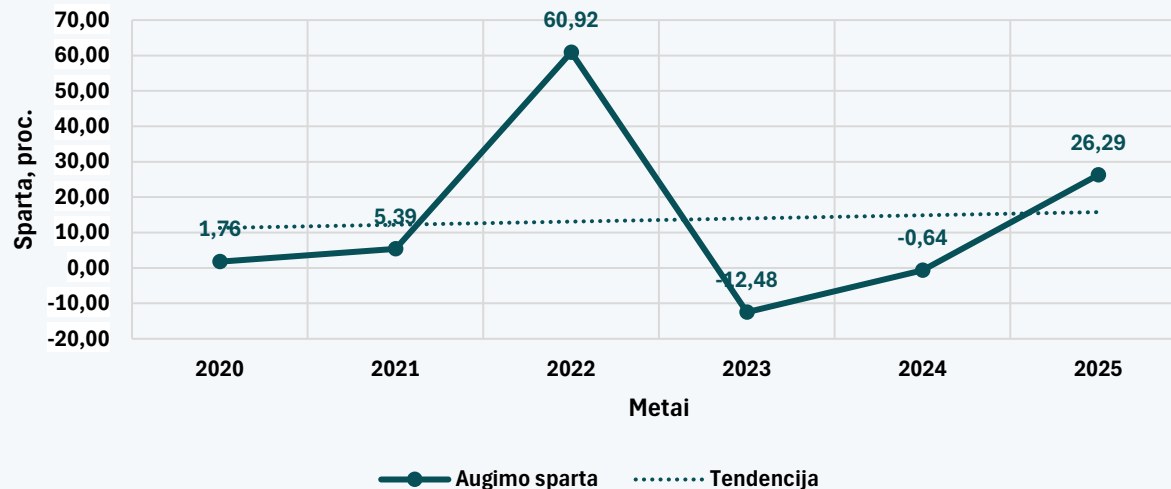
5.1. Fundamentinių ir (arba) taikomųjų mokslinių tyrimų energetikos srityje biudžeto pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

Po itin spartaus augimo 2022 m. energetikos MTEP biudžetas 2023–2024 m. mažėjo, tačiau mažėjimo sparta lėtėjo. **2025 m. biudžetui reikšmingai padidėjus, augimo sparta vėl tapo teigiama ir ženkliai išaugo.**

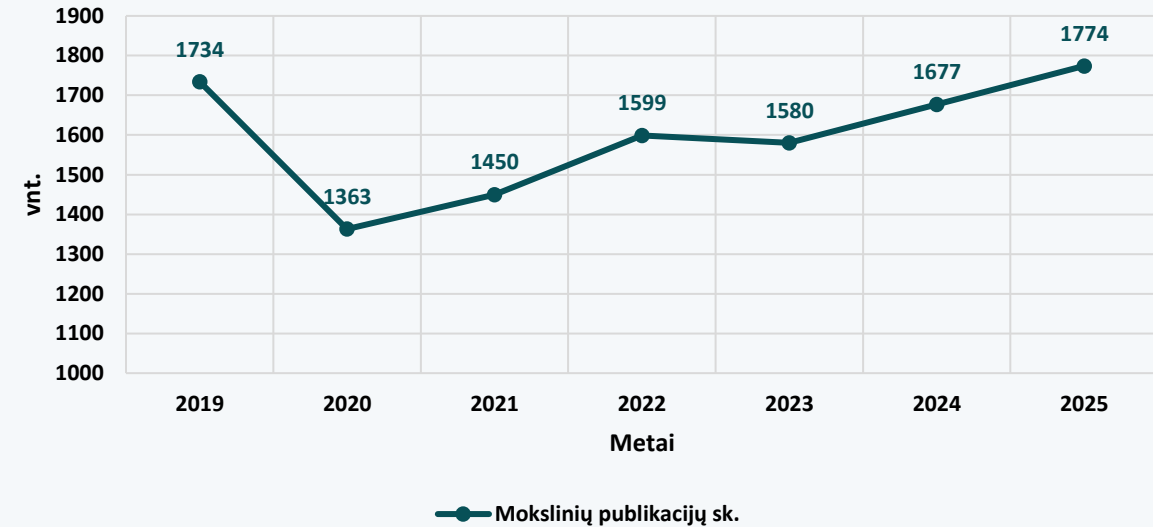
5.2. Mokslo publikacijų (mokslo straipsniai, monografijos, mokslo studijos, mokslo darbai ir t. t.) skaičius STEM srityje pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

Po sumažėjimo 2020 m. STEM publikacijų skaičius daugiausia augo. **2025 m. publikacijų skaičius toliau didėjo, tačiau augimo sparta šiek tiek sulėtėjo, nes jų prieaugis buvo mažesnis nei 2024 m.**

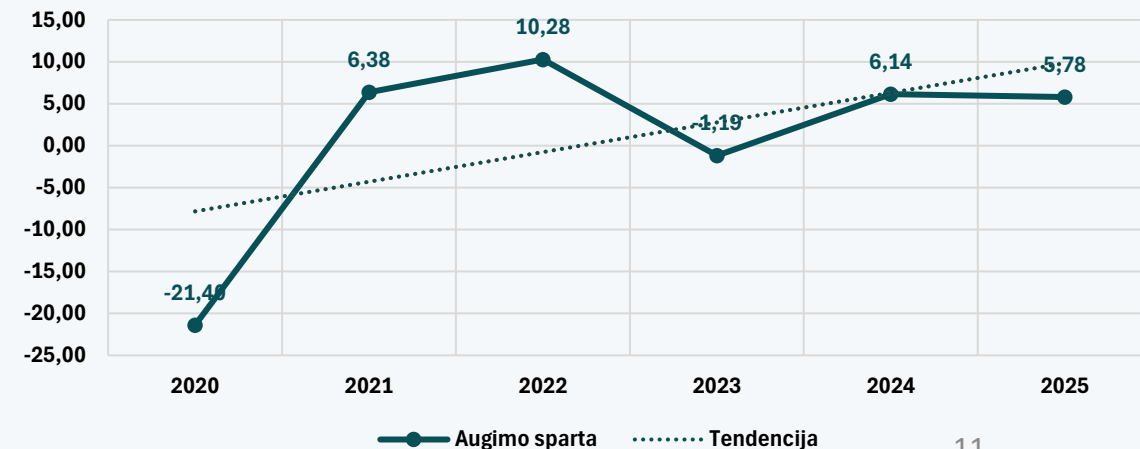
5.1. Fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų energetikos srityje biudžeto augimo sparta

5.2 Mokslinių publikacijų skaičius

5.2. Mokslinių publikacijų skaičiaus STEM srityje augimo sparta

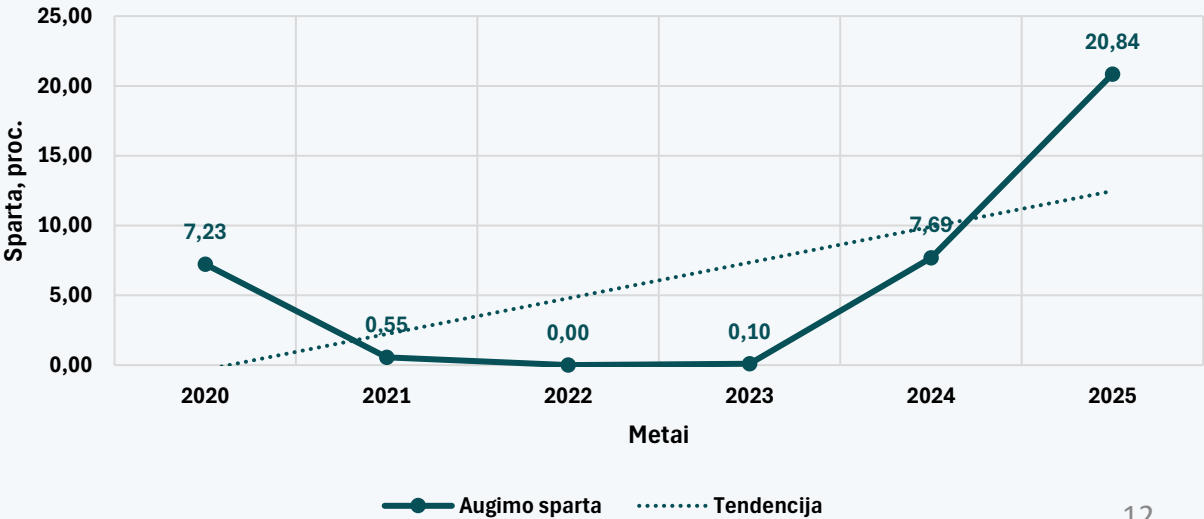

2025 M. REGULIACINĖJE APLINKOJE REIKŠMINGAI IŠAUGO DEGALŲ MOKESČIŲ SANTYKIS SU SUVARTOJIMU, PRADĖTA TAIKYTI CO₂ DEDAMOJI

6. Reguliacinė aplinka

6.1. Investicijų grąžos dalis skiriama inovacijoms, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	6.2. CO ₂ mokesčių (įskaitant subsidijas iškastiniam kurui) pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	6.3. Degalų mokesčių santykio su suvartojimu (benzinas + dyzelinas + SND) transporte pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais
2019–2025 m. investicijų grąžos dalis inovacijoms nebuvo skiriama, todėl rodiklio reikšmės nekito.	Nuo 2025 m. energiniams produktams pradėta taikyti CO ₂ dedamoji kaip akcizų mokesčio sudedamoji dalis. Ankstesniais metais ši dedamoji nebuvo taikoma, todėl jos metinio pokyčio sparta negali būti apskaičiuojama.	Nuo 2022 m. rodiklio augimo sparta didėjo. 2024 m. santykis augo, nes surinktų degalų mokesčių suma didėjo sparčiau nei degalų suvartojimas. 2025 m. augimas dar labiau paspartėjo – mokesčių surinkta daugiau, o bendras degalų suvartojimas reikšmingai sumažėjo, daugiausia dėl mažesnio dyzelino ir suskystintų naftos dujų suvartojimo.

6.3. Degalų mokesčių santykio su suvartojimu transporte augimo sparta

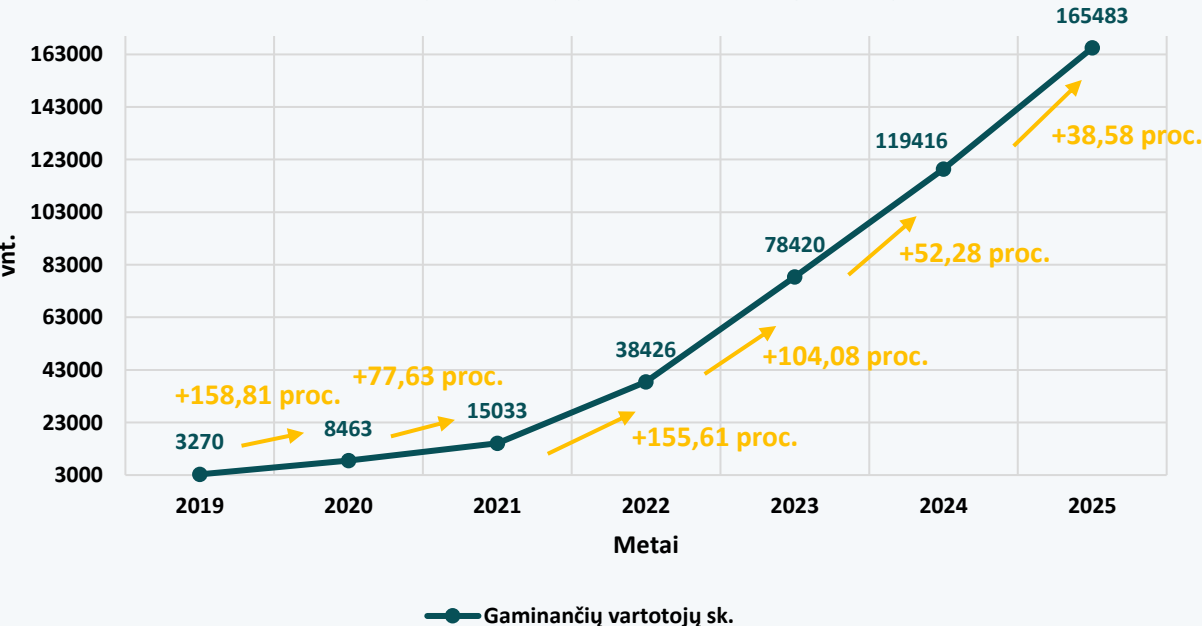
Rodiklis parodo, kaip keičiasi degalų apmokestinimas, palyginti su jų suvartojimu – ar iš suvartojamo degalų kiekio surenkama santykinai daugiau ar mažiau mokesčių. Rodiklio reikšmė didėja, kai surenkamų degalų mokesčių suma auga sparčiau nei degalų suvartojimas arba kai suvartojimas mažėja. 2025 m. rodiklis reikšmingai padidėjo, nes mokesčių surinkta daugiau, o degalų suvartota mažiau.

2025 M. AUGO VARTOTOJŲ, DALYVAUJANČIŲ TELKĖJŲ PRIEMONĖSE, SKAIČIUS IR ELEKTROMOBILIŲ DALIS, PRADĖJO VEIKTI PIRMOJI ENERGETIKOS BENDRIJA

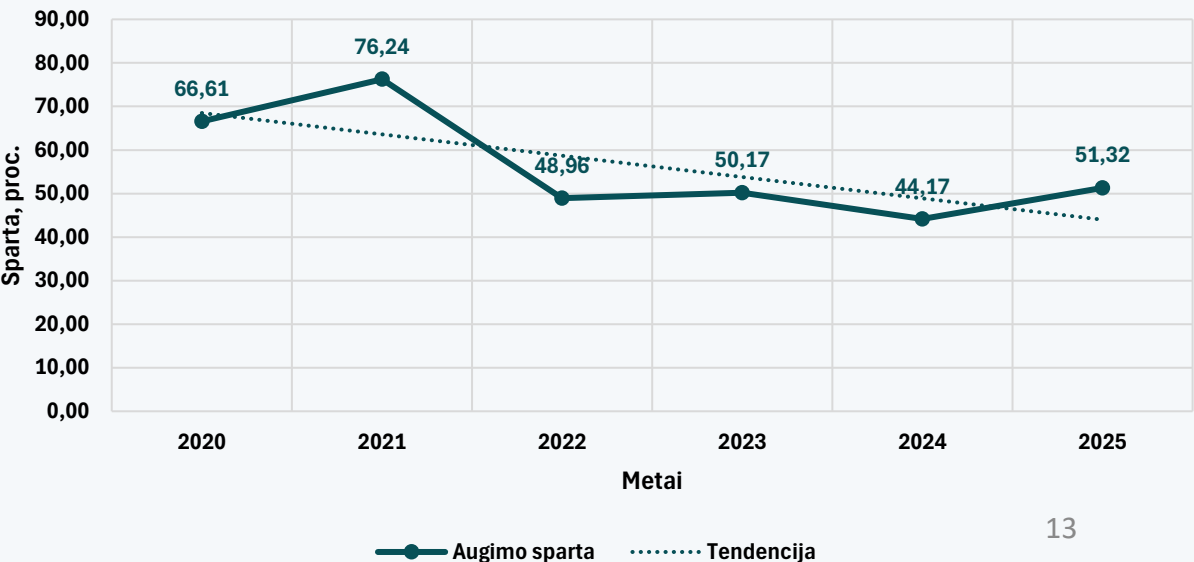
7. Vartotojai

7.1. Vartotojų, dalyvaujančių telkėjų priemonėse, skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	7.2. Gaminančių vartotojų skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	7.3. Veikiančių energetikos bendrijų skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais	7.4. Elektromobilių dalis nuo bendro automobilių skaičiaus pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais
Po sumažėjimo 2024 m. 2025 m. rodiklio augimo sparta tapo teigiama, nes telkėjų priemonėse dalyvaujančių vartotojų skaičius vėl padidėjo ir viršijo 2023 m. lygį.	Gaminančių vartotojų skaičius augo visą laikotarpį, tačiau 2023–2025 m. augimo sparta nuosekliai lėtėjo, nes didėjant vartotojų bazei metinis prieaugis sudarė vis mažesnę jos dalį.	2019–2024 m. veikiančių energetikos bendrijų nebuvo, o 2025 m. pradėjo veikti pirmoji energetikos bendrija.	Elektromobilių dalis visą laikotarpį nuosekliai didėjo. Po augimo spartos sulėtėjimo 2024 m., 2025 m. ji vėl paspartėjo, nes elektromobilių skaičius augo gerokai sparčiau nei bendras automobilių skaičius.

7.2. Gaminančių vartotojų skaičius ir augimo sparta

7.4. Elektromobilių dalis nuo bendro automobilių skaičiaus augimo sparta

8. Komunikacija ir inovacijų kultūra

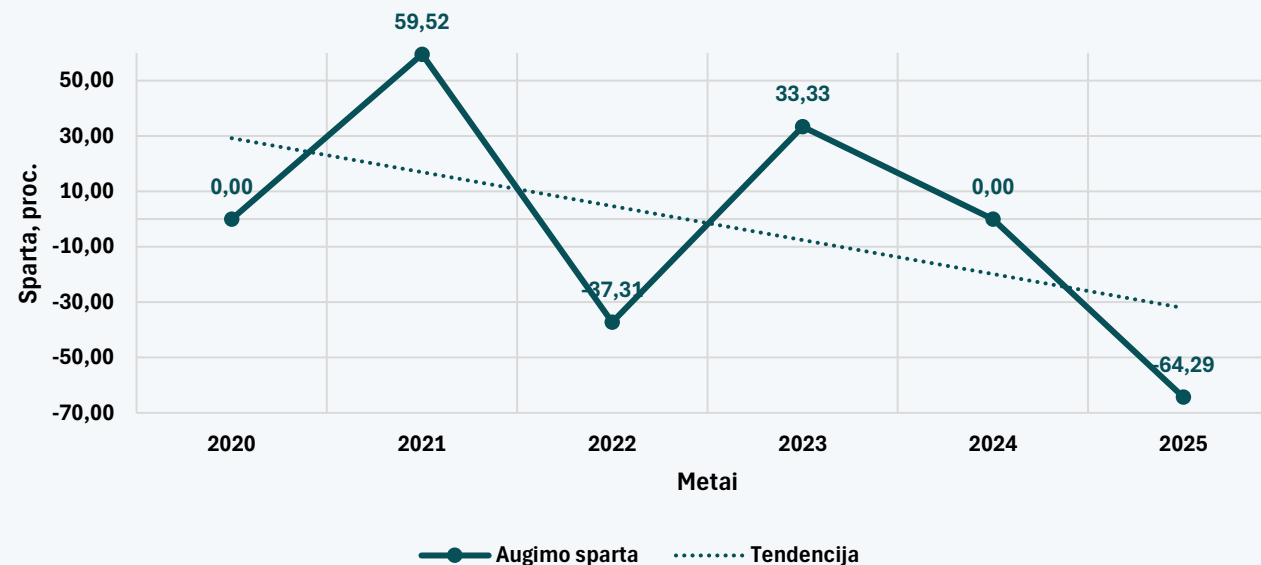
8.1. Vartotojų apklausos rezultatai: dalies vartotojų, kurie sutiktų už „žaliąją“ energiją mokėti daugiau, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

2019–2024 m. rodiklis svyravo, tačiau 2025 m. reikšmingai sumažėjo, nes vartotojų, sutinkančių už „žaliąją“ energiją mokėti daugiau, dalis sumažėjo daugiau nei perpus. Dėl to augimo sparta tapo ryškiai neigiama ir buvo mažiausia per visą laikotarpį.

8.2. Vartotojų apklausos rezultatai: dalis vartotojų, kurie palaiko idėją didinti investicijas į energetikos inovacijas, pokytis (proc.), lyginant su ankstesniais metais

2019–2024 m. rodiklis išliko gana stabilus, tačiau 2025 m. sumažėjo vartotojų, palaikančių didesnes investicijas į energetikos inovacijas, dalis. Dėl šio sumažėjimo augimo sparta tapo neigiama.

8.1. Vartotojų apklausos rezultatai – dalies vartotojų, kurie sutiktų už „žaliąją“ energiją mokėti daugiau, augimo sparta

**PALYGINIMAS SU TARPTAUTINIAIS
ENERGETIKOS INOVACIJŲ (GEII) IR
INOVACIJŲ (GII) INDEKSAIS**

2025 M. LIETUVA PASAULINIO ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSO REITINGE PAKILO 3 POZICIJOMIS, PALYGINTI SU 2016 M., O PASAULINIO INOVACIJŲ INDEKSO REITINGE IŠLIKO 21-OJE VIETOJE REGIONE

2025 m. Pasaulinio energetikos inovacijų indekso (GEII)* rezultatas, lyginant su 2016 m.:

	2025 m. vieta	2021 m. vieta	2016 m. vieta	Pokytis
Lietuva	31	24	34	+3
Lenkija	33	26	15	-18
Estija	26	30	20	-6

Pasaulinio inovacijų indekso (GII) ** rezultatai Europoje

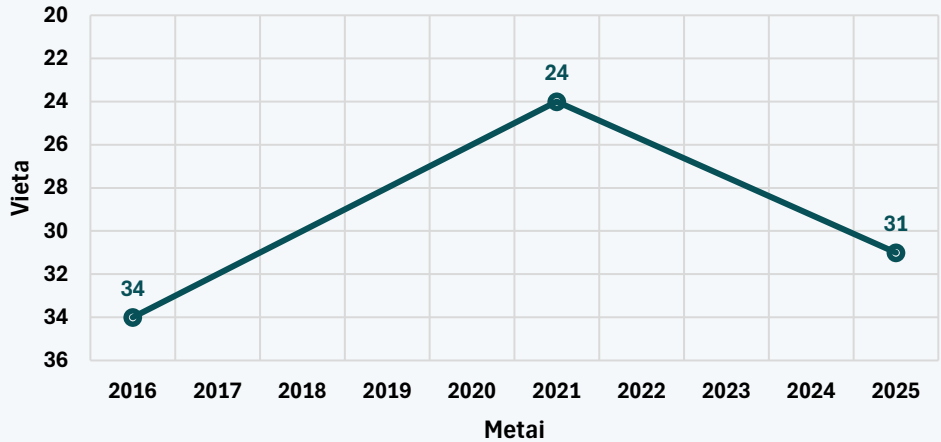
	Lietuva		Latvija		Estija		Lenkija	
Paskelbimo metai	Taškai	Vieta regione	Taškai	Vieta regione	Taškai	Vieta regione	Taškai	Vieta regione
2019	41,46	25	43,23	23	49,97	15	41,31	26
2020	39,18	27	41,11	23	48,28	16	39,95	25
2021	39,9	26	40,0	25	49,9	13	39,9	27
2022	37,3	25	36,5	26	50,2	10	37,5	24
2023	42,0	22	39,7	24	53,4	9	37,7	26
2024	40,1	21	36,4	27	52,3	9	37,0	25
2025	40,8	21	37,5	27	51,5	9	37,7	25

* Informacinių technologijų ir inovacijų fondas ir Užsienio santykių taryba

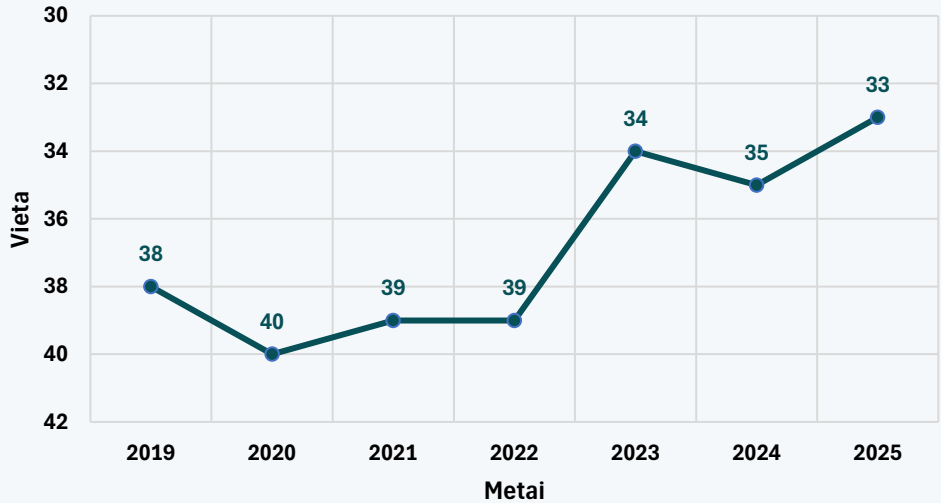
** Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija

2025 M. NACIONALINIS ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSAS IŠAUGO, LIETUVA PASAULINIO INOVACIJŲ INDEKSO REITINGE PAKILO Į 33-IAŲ VIETĄ, O PASAULINIO ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSE – Į 31-Ą VIETĄ

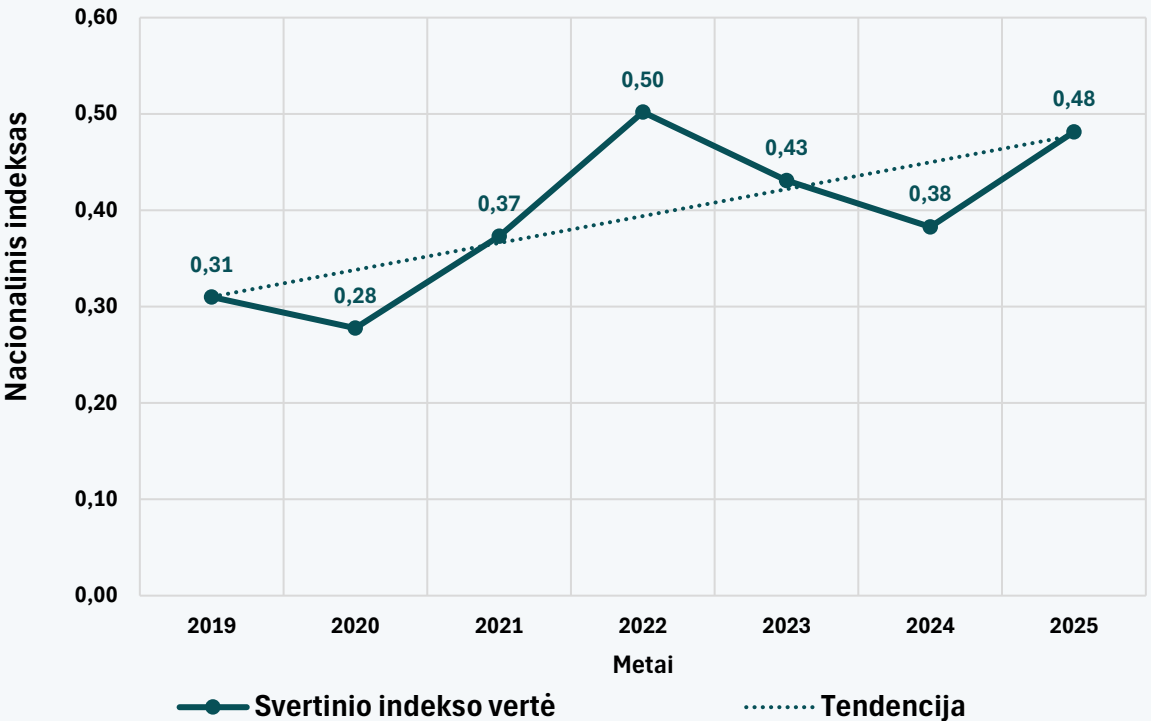
Lietuvos reitingo vieta GEII indekse

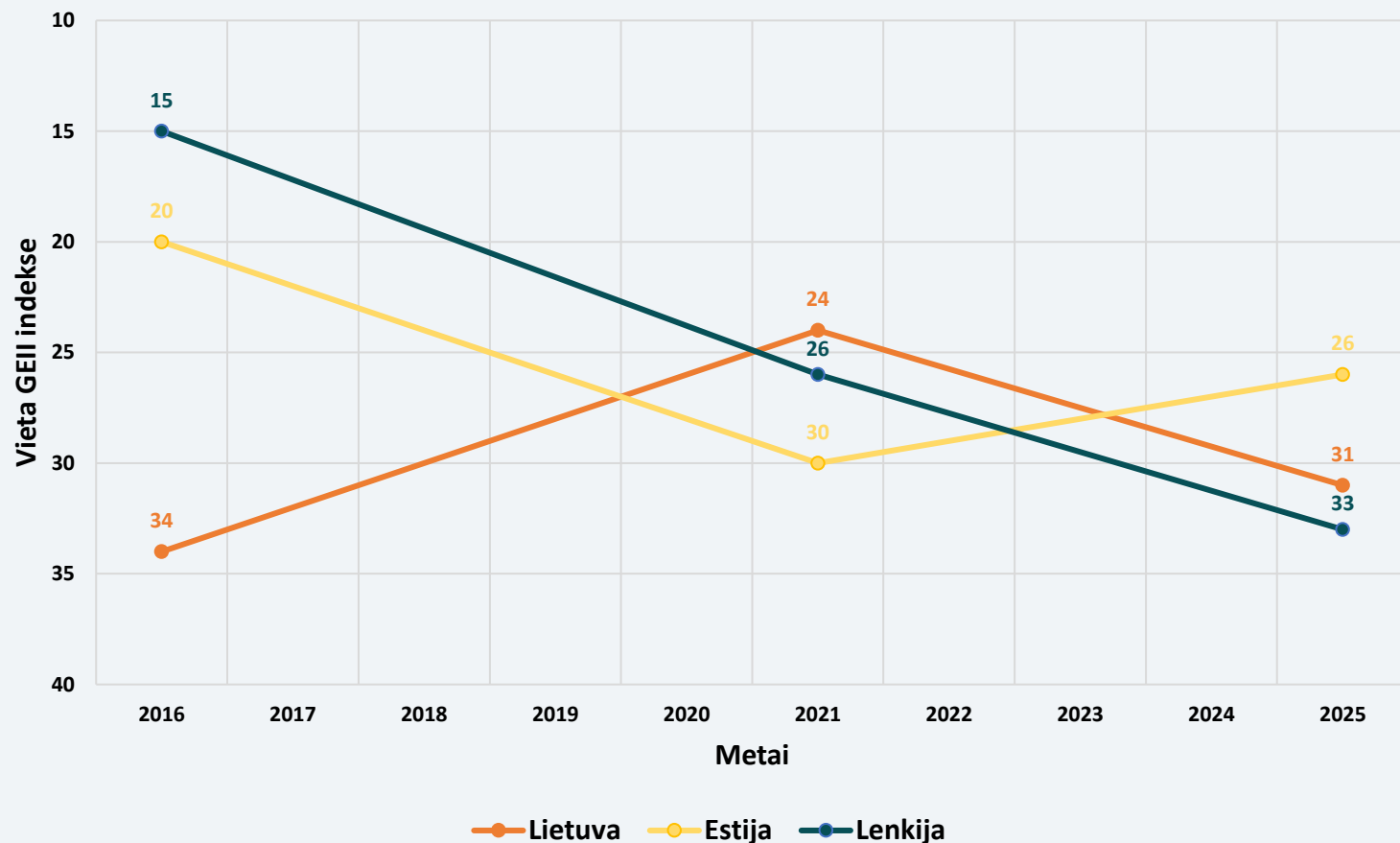
Lietuvos reitingo vieta GII indekse pasaulyje

Nacionalinio energetikos indekso svertinės vertės 2019-2025 m.

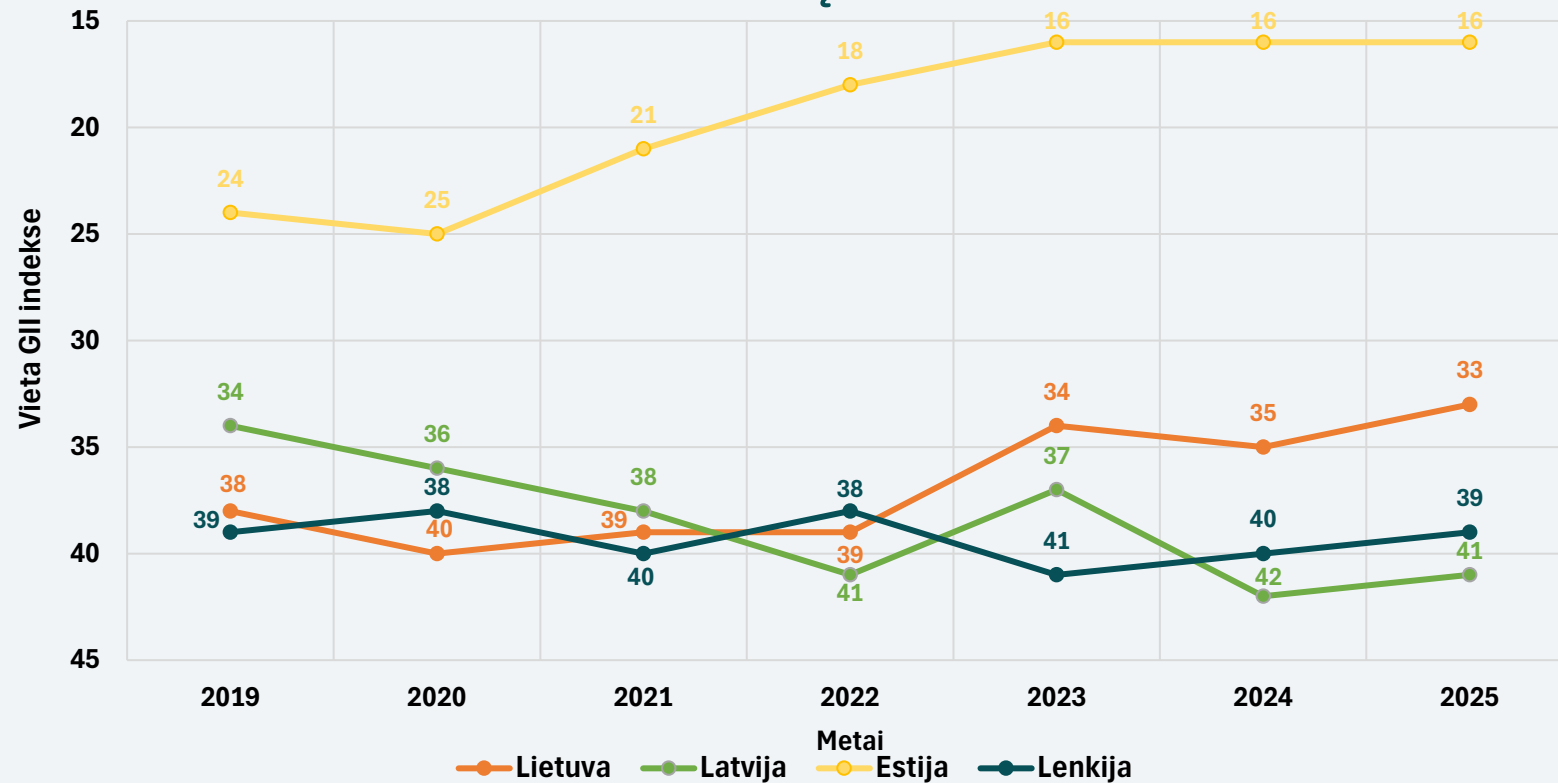

2025 M. PASAULINIO ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSO REITINGE ESTIJA PAGERINO POZICIJĄ, O LIETUVA IR LENKIJA NUKRITO

- 2025 m. Pasauliniame energetikos inovacijų indekse Lietuva užėmė 31-ą vietą ir, palyginti su 2021 m. (24 vieta), nukrito 7 pozicijomis. Estija per tą patį laikotarpį pakilo iš 30-os į 26-ą vietą, o Lenkija nukrito iš 26-os į 33-ią vietą. **Lietuvos rezultatą silpnino rinkų ir politikos srities trūkumai – 2025 m. vertinime nebuvo duomenų apie demonstracinius projektus, sėkmingus įmonių pasitraukimus bei standartų ir reguliavimo rodiklį.** Estijos poziciją stiprina lyderystė pagal ankstyvosios stadijos rizikos kapitalo investicijas į švarias technologijas, o Lenkijos rinkų rezultatą riboja aukšto poveikio švarios energetikos startuolių rodiklio duomenų trūkumas.

2025 M. LIETUVA PASAULINIO INOVACIJŲ INDEKSE PAKILO Į 33-IĄ VIETĄ IR IŠLIKO AUKŠČIAU UŽ LATVIJĄ BEI LENKIJĄ

- 2025 m. Pasauliniame inovacijų indekse Lietuva pakilo iš 35-os į 33-ią vietą, Latvija – iš 42-os į 41-ą, Lenkija – iš 40-os į 39-ą vietą, o Estija išliko 16-oje vietoje. **Lietuvos rezultatą palaikė stipri startuolių finansavimo ir verslumo aplinka, rizikos kapitalo ekosistema, informacinių ir ryšių technologijų naudojimas, žinioms imlus užimtumas bei mobiliųjų programėlių kūrimas.** Estijos aukštą rezultatą palaikė itin stipri rizikos kapitalo ekosistema, informacinių ir ryšių technologijų naudojimas bei elektroninės valdžios paslaugos. Latvijos stiprybės buvo kultūrinių ir kūrybinių paslaugų eksportas, mobiliųjų programėlių kūrimas, informacinių ir ryšių technologijų naudojimas bei aukštojo mokslo aprėptis. Lenkijos rezultatą palaikė diversifikuota pramonė, kūrybinių prekių eksportas, patentavimas ir informacinių bei ryšių technologijų naudojimas.

- **2025 m. Energetikos inovacijų indekso reikšmė išaugo nuo 0,38 iki 0,48 ir beveik pasiekė aukščiausią 2022 m. lygį – 0,50. Augimą lėmė septynių iš aštuonių ekosistemos sričių įverčių didėjimas.**
- Didžiausią teigiamą įtaką turėjo „Vartotojų“ ir „Žmogiškųjų išteklių“ sritys – augo telkėjų priemonėse dalyvaujančių vartotojų skaičius, energetikos doktorantų dalis ir studentų skaičius. „Mokslo ir technologijų“ augimą papildomai skatino išaugęs mokslinių tyrimų energetikoje biudžetas.
- „Infrastruktūros“ srities augimą daugiausia lėmė beveik tris kartus išaugusi BESS talpa. Vis dėlto augimą riboja sulėtėjusi EV įkrovimo stotelių ir išmaniųjų skaitiklių plėtra bei sumažėjusi AEI dalis elektros gamyboje.
- „Finansavimo“ srityje teigiamą pokytį daugiausia lėmė didėjusi MTEP išlaidų energetikai dalis ir spartesnis stipendijų bei darbo užmokesčio santykio augimas. „Reguliacinės aplinkos“ augimą daugiausia skatino padidėjęs degalų mokesčių ir suvartojimo santykis.
- Didžiausias neigiamas pokytis fiksuotas „Komunikacijos ir inovacijų kultūros“ srityje – jos įvertis sumažėjo iki nulio dėl pablogėjusių abiejų vartotojų apklausų rezultatų. Bendrą augimą taip pat slopino mažėję patentų ir „Cleantech“ startuolių rodikliai bei lėtėjusi energijos sutaupymų augimo sparta.
- Tarptautiniuose inovacijų indeksuose Lietuvos rezultatai išliko nevienodi: GII reitinge Lietuva pakilo iš 35-os į 33-ią vietą, o GEII užėmė 31-ą vietą – žemiau nei 2021 m., tačiau aukščiau nei 2016 m. Tai rodo, kad vidaus energetikos inovacijų indekso augimas ne visose srityse vienodai atspindi tarptautiniuose vertinimuose.

REZULTATAI IR REKOMENDACIJOS ATEIČIAI

REZULTATAI

1

Apskaičiuota 2025 m. Lietuvos energetikos inovacijų indekso vertė. Parengtas 2025 m. energetikos inovacijų indekso pristatymas.

Numatyta
paskelbti
LEA interneto
svetainėje:

REKOMENDACIJOS IR PASIŪLYMAI

1

Didesnį politikos formuotojų dėmesį skirti rodikliams, kurių dinamika išlieka neigiama, stagnuoja ar reikšmingai lėtėja. Mažėjantys patentų, švariųjų technologijų startuolių, MTEP švarios energetikos dalies ir projektų įvairovės rodikliai rodo poreikį stiprinti inovacijų kūrimą ir komercializavimą. Patartina nuosekliai tęsti ir įgyvendinti Dvidešimt pirmosios Vyriausybės programoje numatytas inovacijų, MTEP finansavimo, startuolių ekosistemos, AEI, energijos kaupimo, išmaniųjų tinklų ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros kryptis, kartu daugiau dėmesio skiriant patentavimui, demonstraciniams projektams ir vartotojų įtraukimui į energetikos inovacijas.

2

Indeksą naudoti kaip sprendimų priėmimo įrankį, tęsiant analizę pagal detalesnius metų pjūvius ir vertinant technologijų diegimo spartą bei sritis, kurioms reikėtų skirti daugiau dėmesio.

3

Reguliariai peržiūrėti ir prireikus atnaujinti indekso metodiką, atsižvelgiant į energetikos inovacijų ekosistemos pokyčius.

4

Į indekso tobulinimą įtraukti inovatorių bendruomenę – dalytis indekso rezultatais ir įžvalgomis bei pagal galimybes įtraukti bendruomenės narius į tolesnį jo vystymą.

PASAULINIS ENERGETIKOS INOVACIJŲ INDEKSAS (GEII)

Publikuoja:

- 2025 m. – Užsienio santykių taryba (Council on Foreign Relations, CFR)
- 2016 ir 2021 m. – Informacinių technologijų ir inovacijų fondas (Information Technology and Innovation Foundation, ITIF)

Naudoti šaltiniai:

- CFR „Global Energy Innovation Index“ (2025) – 2025 m. šalių vietoms;
- ITIF „The 2021 Global Energy Innovation Index“ – 2021 m. ir perskaiciuotoms 2016 m. šalių vietoms.

PASAULINIS INOVACIJŲ INDEKSAS (GII)

Publikuoja:

- Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (World Intellectual Property Organization, WIPO); 2025 m. leidinys rengiamas kartu su Portulans Institute.

Naudoti šaltiniai:

- WIPO „Global Innovation Index“ metiniai leidiniai 2019–2025 m. – Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos kiekvienų metų indekso reikšmėms ir reitingo vietoms.
- 2025 m. duomenys – „Global Innovation Index 2025“.

